

Szkoła Podstawowa nr 2 Towarzystwa Szkolnego
im. Mikołaja Reja w Bielsku-Białej

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Rok szkolny 2014-2017

Zaopiniowano w dniu 10.09.2014 r. przez Radę Pedagogiczną

Zaopiniowane w dniu 12.09.2014 r. przez Radę Rodziców

Program został opracowany przez Radę Pedagogiczną na podstawie:

- Programów Wychowawczych Szkół założonych przez Towarzystwo Szkolne im. M. Reja
- Statutu szkoły
- Zadań ogólnych wynikających z:
 - a. Rozporządzenia MENiS z 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002 r. nr 51, poz. 458), z późniejszymi zmianami (zmiana - rozporządzenie MEN z 23 sierpnia 2007 r.)
 - b. Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. nr 4, poz. 17)
- Ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz.2572 ze zm.)
- Ustawy z 19 marca 2009r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. nr 56, poz. 458)
- Konstytucji Rzeczypospolitej
- Ustawa z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Konwencji Praw Dziecka

Misja szkoły:

„Taki jestem – a jaki będę?”

„W naszych rękach nasza przyszłość”

Wychowanie, to pobudzanie i ukierunkowanie rozwoju ucznia, kształtowanie człowieka. Człowiek kształtuje się w toku swojej różnorodnej działalności, a przekształcając zewnętrzne warunki swego istnienia wyraża siebie w swych dziełach. Poprzez integralne wychowanie człowieka, przez naukę, pracę, sport, sztukę - człowiek kreuje samego siebie.

Działamy po to, aby:

- nasi uczniowie byli przygotowani do dalszej nauki i życia
- rodzice darzyli nas swym zaufaniem i współpracowali z nami
- nauczyciele i pracownicy czerpali satysfakcję z pracy
- szkoła cieszyła się dobrą opinią i uznaniem w społeczności lokalnej

Uczeń naszej szkoły:

- zna podstawy swojej tożsamości
- potrafi rozpoznawać wartości moralne i budować własną hierarchię wartości
- ponosi odpowiedzialność za swoje czyny
- zna i szanuje tradycje narodowe i dziedzictwo kulturowe
- cechuje się wysoką kulturą osobistą
- prowadzi zdrowy styl życia, wolny od uzależnień

Program wychowania

Szkoła realizuje cele wychowawcze zawarte w Podstawie Programowej oraz w Statucie szkoły kładąc szczególny nacisk na wysoki poziom kształcenia i wartości moralne.

Cele wychowawcze szkoły

- wszechstronny rozwój osobowości ucznia
- kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych i lokalnych
- szacunek wobec różnych narodów i religii
- rozwijanie samodzielności, kreatywności i odpowiedzialności za słowa i czyny
- rozpoznawanie wartości moralnych, ich hierarchizacja oraz przestrzeganie ogólnie przyjętych norm społecznych
- kształtowanie asertywnej postawy wychowanków w sytuacjach dotyczących wszelkich środków uzależniających
- uzyskanie wysokiego stopnia kultury osobistej
- personalizacja życia w rodzinie, grupie rówieśniczej, szerszej społeczności lokalnej i narodowej
- wychowanie w duchu poszanowania środowiska naturalnego, jako największego sojusznika człowieka

Cele zawarte w programie wychowania szkoły są realizowane przy współpracy Dyrekcji, Rady Pedagogicznej, uczniów i rodziców.

Realizacja celów i zadań wychowawczych

1. Statut szkoły określa reguły postępowania całej społeczności szkolnej.
2. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów realizują zadania szkoły określone w Podstawie Programowej zgodnej z określonym etapem kształcenia.
3. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły poprzez nienaganną postawę dają osobisty przykład uczniom.
4. Szkoła stwarza warunki do rozwoju umysłowego, plastycznego, muzycznego, sportowego oraz kształtuje wyobraźnię i ekspresję słowną poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych.
5. Szkoła zapewnia opiekę i wspomaga rozwój dziecka w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku.
6. Szkoła współpracuje z rodziną poprzez organizowanie wspólnych imprez.
7. Szkoła buduje własną tradycję wzbogacając osiągnięcia Szkół prowadzonych przez Towarzystwo Szkolne im. M. Reja.

Program wychowania i sposoby jego realizacji

I. Przygotowanie ucznia do adaptacji w nowym środowisku szkolnym oraz do efektywnego w nim działania i komunikowania się.

1. Stwarzanie przyjaznej i życzliwej atmosfery w celu pozyskania ucznia i wypracowania w nim nawyku do obowiązkowego i chętnego uczęszczania do szkoły:
 - organizowanie wakacyjnych zajęć integracyjnych dla przyszłych pierwszoklasistów i uczniów klasy „0”,
 - ukazanie korzyści płynących z procesu kształcenia i zdobywania wiedzy,
 - zbudowanie w szkole przyjaznej i życzliwej atmosfery współpracy, a nie rywalizacji,
 - **kształcenie** umiejętności w zakresie adaptacji uczniów – łagodzenie skutków przejścia do kolejnego etapu kształcenia
 - zapoznanie z zasadami funkcjonowania szkoły i przepisami bezpieczeństwa.
2. Budowanie poczucia przynależności ucznia do klasy i szkoły:
 - **integracja zespołu klasowego** w ramach imprez szkolnych i **klasowych**,

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za ład i porządek w szkole,
- budowanie klimatu wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa w klasie poprzez wzajemną życzliwość, dobroć i tolerancję,
- aktywizowanie środowiska rodzinnego do czynnego udziału
w życiu szkoły.

3. Umiejętność współdziałania uczniów w szkole, klasie i w grupie rówieśniczej:

- współorganizowanie szkolnych różnorodnych imprez integracyjnych,
- czynny udział w demokratycznych wyborach do samorządu klasowego i szkolnego oraz sprawowanie kontroli nad uczniami, którym zostały powierzone ważne funkcje w społeczności uczniowskiej,
- uczestnictwo w szkolnych akcjach charytatywnych – budzenie wrażliwości na potrzeby innych,
- aktywny udział w wolontariacie uczniowskim jako formy koleżeńskiego wsparcia.

4. **Wdrażanie** uczniów do samodzielnej i **systematycznej pracy - dzielenie się własnymi sukcesami i osiągnięciami:**

- **egzekwowanie zadań i zobowiązań przyjętych przez uczniów,**
- rozwijanie umiejętności **planowania**, organizowania i oceniania własnego **uczenia**,

- **monitorowanie pracy uczniów przez nauczycieli i wychowawców,**
 - **budowanie pozytywnych relacji pomiędzy uczniem, a nauczycielem poprzez wzajemny szacunek i zaufanie,**
 - **stworzenie warunków do prezentacji sukcesów szkolnych i pozaszkolnych - nagradzanie najlepszych,**
 - **dostrzeganie i podkreślanie mocnych stron i zdolności wszystkich wychowanków,**
 - **utrzymywanie częstych kontakty nauczycieli z rodzicami/prawnymi opiekunami.**
5. **Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich – sztuka porozumiewania się w grupie szkolnej i poza nią:**
- uczenie świadomego udziału w procesie komunikacji, umiejętności nawiązywania kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami,
 - kształtowanie **umiejętności** wypowiedzenia własnego zdania i otwartości na **poglądy** innych osób,
 - **rozwijanie umiejętności** konstruktywnego radzenia sobie z własnymi emocjami.

II. Zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju jednostki, zdobycie rzetelnej wiedzy i przygotowania do dalszego kształcenia.

1. Dobór właściwej kadry pedagogicznej – kreatywnej i rozumiejącej istotę zmian w systemie edukacji:

- organizowanie zajęć w ramach WDN,
- podnoszenie kwalifikacji zgodne z zapotrzebowaniem szkoły,
- stałe doksztalcanie, zdobywanie kolejnych stopni awansu zawodowego,
- wymiana doświadczeń dydaktycznych ramach zespołów przedmiotowych, samokształceniowych i wychowawczych,

2. Wybór i realizacja właściwych programów nauczania:

- stworzenie warunków umożliwiających wybór najlepszych programów z punktu widzenia nauczycieli, przy zachowaniu zasady jednolitości pracy w klasach równoległych gwarantujących rzetelną wiedzę ogólną zgodną z podstawą programową.

3. Ustalenie zasad współpracy z rodzicami i Radą Rodziców.

4. Polepszenie bazy szkoły:

- systematyczne wzbogacanie i aktualizowanie księgozbioru ze szczególnym uwzględnieniem pozycji o dużych walorach wychowawczych i literatury fachowej uwzględniającej zapotrzebowanie nauczycieli,

- stałe podnoszenie estetyki pomieszczeń szkolnych, w tym sal lekcyjnych, świetlicy szkolnej, korytarzy, gabinetów specjalistycznych,
- doposażenie szkoły w wartościowe pomoce dydaktyczne, środki audiowizualne i multimedialne,
- doposażenie sali gimnastycznej i korekcyjnej w nowy, specjalistyczny sprzęt ,
- dbałość o estetykę otoczenia szkoły.

5. Ciągła troska o utrzymanie i podnoszenie wysokiego poziomu nauczania i wychowania:

- pełna realizacja programów nauczania,
- przeprowadzanie wewnątrzszkolnych testów i sprawdzianów próbnych diagnozujących poziom nauczania (trzecioteścik, w klasach V i VI),
- przeprowadzenie zewnętrznego sprawdzianu po klasie szóstej,
- organizowanie szkolnych konkursów przedmiotowych, artystycznych i sportowych (np. Szkolny Przegląd Talentów) oraz udział i przygotowanie uczniów do konkursów pozaszkolnych,
- udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez nauczycieli i instytucje kulturalne,
- organizowanie wycieczek dydaktycznych i udział w warsztatach naukowych,
- organizowanie czasu wolnego ucznia w formie zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych (koła zainteresowań) oraz zagospodarowanie sobót (sportowe soboty, wycieczki krajoznawcze i górskie -

koło turystyczne).

6. Szkoła udziela wsparcia uczniom zdolnym:

- przygotowanie i udział uczniów w różnorodnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych (miejskich, ogólnopolskich, międzynarodowych),
- uczestnictwo uczniów w kołach zainteresowań,
- indywidualizację pracy na lekcji.

7. Szkoła udziela wsparcia uczniom osiagającym słabe wyniki w nauce:

- diagnozowanie możliwości psychofizycznych na terenie szkoły:
- testy diagnozujące gotowość szkolną u dzieci rozpoczynających naukę,
- wstępne badanie pedagogiczne i psychologiczne w zakresie dysfunkcji – dysleksji rozwojowej,
- badanie logopedyczne,
- wstępne badanie wzroku i słuchu,
- kierowanie do poradni specjalistycznych:
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych,
- Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży,
- Poradni Laryngologicznej Dziecięcej,

- Poradni Okulistycznej,
- Poradni Neurologicznej.
- ustalenie form pomocy w zależności od zaleceń zawartych w opinii lub orzeczeniu:
- dostosowanie wymogów edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych ucznia,
- terapia pedagogiczna dla dzieci z ryzyka dysleksji i dyslektycznych ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania,
- zajęcia w zespołach wyrównawczych korekcyjno-kompensacyjnych,
- pomoc logopedyczna,
- gimnastyka korekcyjna,
- nauczanie indywidualne,
- zajęcia w świetlicach środowiskowych, socjoterapeutycznych, klubach młodzieżowych, ogniskach wychowawczych,
- zajęcia w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych (terapia rodzinna i indywidualna),
- instruktaż dla rodziców do pracy z dziećmi w domu,
- tematyczne pogadanki dla rodziców,
- pomoc koleżeńska w nauce (w ramach wolontariatu szkolnego).

III. Przygotowanie do aktywnego słuchania, samodzielnego myślenia, umiejętności definiowania oraz dostrzegania i rozwiązywania problemów.

1. Kształcenie umiejętności aktywnego słuchania poprzez ćwiczenia na koncentrację uwagi i percepcję słuchową, udział w wykładach tematycznych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi.
2. Kształcenie umiejętności aktywnego udziału w zajęciach dzięki stosowaniu metod aktywizujących oraz stwarzania uczniom możliwości prezentacji własnych dokonań podczas zajęć pozalekcyjnych.
3. Kształcenie umiejętności precyzyjnego wyrażania własnych myśli poprzez uczenie poprawnego wypowiedzania się w formie pisemnej i ustnej.
4. Uświadamianie uczniom konieczności dokonywania samooceny i samokontroli swoich zachowań oraz przygotowanie ich do rozwiązywania sytuacji problemowych, dzięki ich aktywnemu uczestnictwu w życiu szkoły.

IV. Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.

1. Umiejętność doboru właściwego źródła informacji, selekcjonowanie materiału oraz czytanie ze zrozumieniem.

V. Poznanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych.

1. Odkrywanie talentów i wewnętrznych możliwości twórczych uczniów - prezentacje własnej twórczości.
2. Uczestnictwo w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich.

VI. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach.

- Kształtowanie postawy kulturalnego i życzliwego zachowania wobec dorosłych i rówieśników.

VII. Efektywna współpraca z rodzicami i integracja ze środowiskiem lokalnym.

1. Zainteresowanie rodziców postępami edukacyjnymi dzieci poprzez regularny kontakt rodziców ze szkołą w trakcie zebrań i konsultacji oraz indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym.
2. Zaangażowanie rodziców w pracę szkoły przez udział w Radzie Rodziców.
3. Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym:
 - współpraca ze szkołami należącymi do Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja,
 - stały kontakt z ośrodkami parafialnymi ,
 - współpraca ze świetlicami środowiskowymi, terapeutycznymi, klubami młodzieżowymi oraz

instytucjami kulturalnymi.

4. Realizacja programu regionalnego wg następujących etapów:

- poznaję środowisko szkolne; region, w którym mieszkam; Polskę; Europę.

5. Promocja szkoły w środowisku lokalnym:

- organizacja dni otwartych szkoły, imprez dla rodziców, koncertów szkolnych, uroczystości okolicznościowych oraz współpracę z lokalnymi mediami.

VIII. Profilaktyka zdrowotna.

1. Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki oraz włączanie się w cyklicznie akcje profilaktyki.
2. Tworzenie bezpiecznego środowiska fizycznego, higienicznego i psychicznego szkoły.
3. Medyczne działania profilaktyczne i akcje propagujące zdrowy styl życia .

IX. Baza danych uczniów niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

1. Tworzenie wykazu uczniów sprawiających problemy wychowawcze, niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem społecznym:
 - uczniowie sprawiający problemy wychowawcze
 - uczniowie objęci nadzorem kuratorskim
 - uczniowie notowani przez policję
2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych wśród uczniów naszej szkoły.

X. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Program udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku

1. Określanie form, sposobów i okresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Ustalenie zakresu, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej:
 - W przypadku klas 0 obserwacja pedagogiczna zakończona analizą i oceną gotowości szkolnej dziecka
 - Obserwacje i pomiary pedagogiczne mające na celu rozpoznawanie ryzyka występowania specyficznych trudności w uczeniu się
 - Rozpoznawanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, w tym uczniów szczególnie zdolnych
3. Podejmowanie działań profilaktyczno-wychowawczych:
 - prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w formie indywidualnej i grupowej.
 - rozpoznawanie przyczyn trudności w nauce i niepowodzeniach szkolnych

- dbanie o realizację obowiązku szkolnego,
 - konsultacje indywidualnych przypadków z pracownikami PPP,
 - kierowanie uczniów do poradni specjalistycznych,
4. Tworzenie dostosowań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów – według wskazań z opinii psychologiczno-pedagogicznych dla poszczególnych uczniów.
 5. Tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego).
 6. Wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- kierowanie wniosków o diagnozę dziecka do PPP,
 - omawianie wyników badań,
 - dbanie o wypełnianie przez nauczycieli zaleceń PPP,
 - dbanie o właściwy przebieg sprawdzianów klas VI wśród dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
 - udzielanie porad i informacji rodzicom o formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - rozmowy indywidualne z dziećmi i rodzicami,
 - współpraca z różnymi instytucjami
7. Podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Program Wychowawczy i Program Profilaktyki uchwała Rada Pedagogiczna po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu uczniowskiego.